

Mozaïekonderwijs in Maastricht gaat uit van verschillen

Auteur: Maarten van den Hoven

Op basisschool Het Mozaïek in Maastricht hebben ze al jaren een kleurrijke leerlingpopulatie. Vanwege hun achtergrond hebben veel leerlingen op de school extra ondersteuning in het onderwijs nodig. Door gedisciplineerd, gestructureerd en persoonlijk gericht te werken slaagt de school er in om alle leerlingen een kansrijk perspectief te bieden.

Het is maandagmorgen, 08.45 uur. In groep 7/8 van Ingrid Vaessen heerst een serene rust. Groep 7 is in tweetallen zelfstandig aan het werk, terwijl groep 8 een instructie krijgt. Een kwartier later gaat groep 8 zelfstandig verder en maakt Ingrid het bord leeg voor de instructie van groep 7. In de tussentijd zijn er kinderen op aangeven van Ingrid van plaats gewisseld of de klas ingelopen en gaan zitten zonder dat de les wordt verstoord.

Structuur

“Structuur is heel belangrijk om iedereen persoonlijke aandacht te kunnen geven”, zegt Ingrid. “Zeker in een combinatieklas is een strakke planning belangrijk. Alleen dan houd je voldoende tijd vrij om een op een of in een tweetal extra begeleiding te geven.”

Doordat de onderlinge niveauverschillen in de groep vaak groot zijn, volgen enkele leerlingen bepaalde vakken op hun eigen niveau. “Donny bijvoorbeeld, die volgt rekenen in groep 6, dat weet iedereen en dat is voor niemand

raar. Hij zorgt er zelf voor dat hij voor rekenen op tijd in groep 6 is en bij taal sluit hij gewoon weer aan in groep 7.”

“Die structuur kost in het begin van het schooljaar wat discipline”, bekent Ingrid. “Maar doordat kinderen in veel klassen zo werken zijn ze het in groep 7/8 al wel gewend”. De structuur is ook terug te zien in de klaslokalen. Alle lokalen zijn open en met elkaar verbonden. Wie naar het lokaal van groep 7/8 wil, loopt door de lokalen van groep 3, 4/5 en 5/6.

Open en ruimte

“De open lokalen waren in het begin wel flink wennen”, zegt intern begeleider Ine Lammerschop, “maar achteraf zijn we heel blij met die open structuur”. Het geeft volgens Ine niet alleen meer ruimte in de klaslokalen, het verlaagt de drempel ook dat leraren bij elkaar gaan kijken. “Je loopt gemakkelijk door een lokaal en ziet een collega aan het werk met de kinderen.

Daar word je allebei beter van. En doordat de kinderen gewend zijn dat er soms mensen door de lokalen lopen, kun je ook blijven staan zonder dat het een groep stoort.”

Een van de leraren, die dankbaar gebruik maakt van extra ruimte in haar lokaal, is Eva Schreurs. Zij laat kinderen zoveel mogelijk bewegen in haar lessen. “Als kinderen bewegen leren ze effectiever, dus organiseer ik zoveel mogelijk actiemomenten.” Zo bedacht ze een eigen aanpak om meer beweging in haar rekenonderwijs te krijgen.

“Dan vraag ik ze om een indiaan na te doen, want de wigwam heeft vijf palen en zo leren ze de vijfstructuur. Bij de tientallen spelen ze een Eskimo, want de iglo heeft tien ijsblokken.”

Groepsplan

Alle leraren op Het Mozaïek staan boven de methode. Zij passen bijna als vanzelfsprekend de lessen aan op de onderwijsbehoeften van de leerlingen in de groep. De belangrijkste leidraad is echter voor alle klassen hetzelfde: het groepsplan. In het groepsplan staat per periode beschreven wat de leerdoelen voor de specifieke groep zijn, met een passende aanpak. Het groepsplan geeft houvast en een overzicht voor de leraar.

"Het groepsplan bepaalt de lijn waar de lessen op worden gebaseerd", zegt Ingrid. Het groepsplan werd op de school al toegepast voor de taallessen. Vorig jaar besloten de leraren van de school om het groepsplan ook in te voeren bij de rekenlessen. Ingrid vindt dit een positieve verandering: "De mening was verdeeld over het gebruik van een groepsplan voor de rekenlessen. Wilma Willems heeft ons als team tijdens een studiebijeenkomst overtuigd en we zijn het daarna direct toe gaan passen."

"De groepsplannen geven structuur, ik denk dat ze een succesfactor zijn." Ingrid noemt het bewust een succesfactor, omdat ze ook minder goede perioden op de school meemaakte. Ze is inmiddels zestien jaar werkzaam op de school, die zes jaar geleden nog onder de inspectienorm scoorde.

Discipline

Op dat moment startte Ine Lammerschop net als intern begeleider op de school. "Dan ga je met z'n allen keihard werken. Het team maakte een verjonging door en de leraren werkten nog harder om hun lessen te verbeteren."

Ine stopte al haar energie in de extra ondersteuning voor de kinderen. "We proberen optimale condities te creëren voor de kinderen.

Zij zijn op school om te leren, dus moeten ze ook kunnen leren". Ine stopt veel tijd in gesprekken met ouders, zorgverleners en logopedisten. Door deze korte communicatielijnen lukt het om de focus te houden op het leren in de klas. "We communiceren regelmatig over de beste aanpak in het leerproces van de leerlingen. Zo komen we tot een goede verdeling en spreiden we de leerbelasting voor de leerlingen."

Maar dat is nog niet alles: "Als ouders afspraken met zorgverleners niet nakomen, dan spreken we ze daar op aan omdat het belangrijk is voor de ontwikkeling van hun kind."

Dat ze op Het Mozaïek zowel binnen als buiten het klaslokaal veel energie stoppen in de persoonlijke ontwikkeling van het kind, werpt zijn vruchten af.

"We hebben nu leerlingen in de groepen die met lage scores binnenkwamen en nu naar een plus-klas gaan", aldus een trotse Ine, die benadrukt dat het een echte teamprestatie is. "We doen dit met zijn allen, ieder teamlid zet zijn kwaliteiten in om ons onderwijs zo passend mogelijk te maken voor alle leerlingen."

Ingrid heeft ook het idee dat ze haar manier van lesgeven inmiddels goed in de vingers heeft voor deze kleurrijke populatie. Maar ze is nog lang niet klaar. "Ik vind dat je altijd moet blijven nadenken en proberen te verbeteren om jezelf scherp te houden. Het is pas klaar als ik met pensioen ga.